

Perorálna vakcína proti rotavírusu

Na tejto stránke nájdete stručný opis ochorenia a dostupnej vakcíny, ktorá mu môže zabrániť. V spodnej časti strany sú uvedené odkazy na podrobnejšie informácie.

Čo je rotavírusové ochorenie?

Rotavírus je vírusová infekcia, ktorá vyvoláva hnačku a vracanie u batoliat a malých detí. Je veľmi nákazlivá. Je to najčastejšia príčina gastroenteritídy u detí v Írsku mladších ako 5 rokov. Najčastejšie sa vyskytuje na jar a v zime.

Väčšina detí sa vylieči doma, ale niektoré je potrebné hospitalizovať. Každý rok je v Írsku takmer 1 000 detí vo veku do 5 rokov hospitalizovaných s rotavírusovou infekciou. Priemerná dĺžka hospitalizácie je 5 dní. Batolať a malé deti teraz možno uchrániť pred týmto ochorením perorálnou vakcínou proti rotavírusom.

Ako ľudia dostanú rotavírusové ochorenie?

Rotavírus je veľmi nákazlivý a ľahko sa šíri. Môže sa šíriť, keď si dieťa dáva ruky do úst po tom, čo sa dotklo hračiek, povrchov, špinavých plienok, alebo sa môže šíriť vzduchom kašľaním a kýchaním.

Aké sú príznaky rotavírusového ochorenia?

Rotavírus spôsobuje hnačky, ktoré môžu byť veľmi silné, kŕče v bruchu, vracanie, dehydratáciu a mierne zvýšenú teplotu. Príznaky sa prejavia 1–3 dni po vystavení rotavírusovej infekcii a môžu trvať zhruba 3–8 dní. V zriedkavých prípadoch môže hnačka trvať až 3 týždne. Deti s rotavírusovým ochorením môžu šíriť nákazu od 2 dní predtým, než sa začnú cítiť zle v dôsledku infekcie, až do 10 dní po prepuknutí ochorenia.

Ak 1 000 detí dostane rotavírus:

- 1 000 detí vracia a má hnačku.
- 3 deti bude potrebné hospitalizovať.
- Malé deti musia zostať v nemocnici v priemere 5 dní, ak sú hospitalizované.

Deti môžu dostať rotavírusové ochorenie aj viackrát, lebo existujú rôzne typy rotavírusov, ale priebeh druhej nákazy zvyčajne býva menej prudký ako pri prvej náказe.

Ak sa obávate, že vaše dieťa sa mohlo nakaziť rotavírusom, navštívte svojho praktického lekára, aby to skontroloval.

Kto by mal dostať perorálnu vakcínu proti rotavírusom?

Rotavírusovej infekcii sa dá zabrániť vakcináciou. Počínajúc 1. októbrom 2016 všetkým deťom narodeným od tohto dátumu bude vo veku 2 a 4 mesiace podaná perorálna vakcína proti rotavírusu.

Perorálna vakcína proti rotavírusu by sa **nemala** podávať batol'atám, ktoré majú 8 mesiacov a 0 dní a starším.

Kedy by sa mala perorálna vakcinácia proti rotavírusu odložiť?

Vakcinácia by sa mala odložiť u batoliat, ktoré trpia

- akútnym horúčkovitým ochorením, alebo
- ochorením s akútnou hnačkou a vracaním,

kým sa celkom neuzdravia.

Perorálna vakcína proti rotavírusu sa **NEMÔŽE** podávať batol'atám, ktoré majú 8 mesiacov a 0 dní a starším.

Malo by vakcínu dostať aj dieťa, ktoré už bolo infikované rotavírusom?

Áno. Batol'atá, ktoré prekonali rotavírusovú infekciu, nemusia byť odolné voči všetkým typom vírusov, ktoré sa nachádzajú vo vakcíne. Vakcína pomôže lepšie chrániť batol'a pred ďalšími prípadmi nakazenia. Preto batol'atám, ktoré už prekonali rotavírusové ochorenie, by mala byť vakcína aj tak podaná pred dovŕšením veku 8 mesiacov a 0 dní.

Prečo sa perorálna vakcína proti rotavírusu zavádza do imunizačného programu v ranom detstve?

Rotavírusové ochorenie je veľmi bežné a do veku piatich rokov máva väčšina detí rotavírusové ochorenie s vracaním a hnačkami. Štúdie ukázali, že perorálna vakcína proti rotavírusom veľmi účinne zabraňuje rotavírusovému ochoreniu u malých batoliat. Írsky výkonný orgán zdravotníckych služieb (HSE) tento rok dostal financie na zahrnutie perorálnej vakcíny proti rotavírusom do imunizačného programu v ranom detstve pre všetky deti narodené od 1. októbra 2016. Perorálna vakcína proti rotavírusom ochráni batol'atá a malé deti pred týmto častým ochorením.

Chrání perorálna vakcína proti rotavírusom pred všetkými gastroenterickými ochoreniami?

Perorálna vakcína proti rotavírusom chráni pred gastrointestinálnymi ochoreniami spôsobenými rotavírusovou infekciou. Nezabráni ochoreniam spôsobeným inými gastrointestinálnymi vírusovými ochoreniami, ako je napríklad norovírus.

Komu by sa nemala podávať perorálna vakcína proti rotavírusom?

Je len veľmi málo ľudí, u ktorých sa podanie perorálnej vakcíny proti rotavírusom neodporúča. Vášmu dieťaťu by sa nemala podávať perorálna vakcína proti rotavírusu, ak:

- sa užho prejavila vážna alergická reakcia (anafylaktický šok) na predchádzajúcu dávku vakcíny alebo na niektorú jej zložku;
- malo v minulosti zablokovanie čreva (intususcepcia);
- mu bola diagnostikovaná ťažká kombinovaná imunodeficiencia (SCID);
- malo problémy s tráviacim traktom (črevom), ktoré by mohli zvýšiť riziko zablokovania čreva;
- má dedičnú intoleranciu fruktózy, nedostatok sacharózy-maltózy alebo malabsorpciu glukózy-galaktózy (intolerancia cukru).

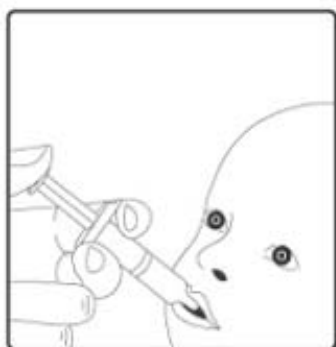
Perorálna vakcína proti rotavírusom by sa **nemala** podávať batol'atám, ktoré dovŕšili 8 mesiacov a 0 dní a starším, pretože u starších detí je riziko zablokovania čreva (intususcepcia) vyššie.

Ako sa podáva vakcína proti rotavírusom?

Perorálna vakcína proti rotavírusom sa podáva ako tekutina nakvapkaná do úst dieťaťa.

Mali by ste sledovať, ako váš praktický lekár /zdravotná sestra podávajú ústne kvapky, aby ste vedeli, ako podávať dieťaťu tekutý paracetamol, ktorý sa odporúča po podaní vakcíny MenB.

Dieťa môžete kŕmiť v ktorejkoľvek fáze pred podaním vakcíny alebo po ňom.

Čo možno očakávať po podaní perorálnej vakcíny proti rotavírusom?

Po podaní vakcíny môže dieťa dostať miernu hnačku. Dávajte dieťaťu dostatok mlieka a dbajte, aby bolo dobre hydratované.

Po výmene a likvidácii plienky si dôkladne umyte ruky.

Z detí, ktoré dostanú perorálnu vakcínu proti rotavírusom:

- 1 z 10 má miernu hnačku
- 1 zo 100 má bolesti bruška
- 1 zo 100 má zapálenú kožu.

Deti sa väčšinou z týchto slabších vedľajších účinkov zotavia do jedného alebo dvoch dní.

Vážne vedľajšie účinky (vážna alergia) sú veľmi zriedkavé.

Veľmi zriedkavo sa u dieťaťa môže prejaviť zablokovanie čreva (nazývané intususcepcia).

V Írsku sa do tohto stavu 1 z 1 500 batoliat dostane prirodzene a je najbežnejší vo veku 5 mesiacov až 1 rok. Zablokovanie čreva po podaní perorálnej vakcíny proti rotavírusom sa vyskytne približne u 1 dieťaťa z 50 000 očkovaných.

Deti so zablokovaným črevom majú silné bolesti bruška. Bolesť prichádza a odchádza, no po niekoľkých hodinách prichádza s vyššou frekvenciou. Dieťa počas záchvatu veľmi zbledne a plače. Môže tiež vracať alebo mať krv v plienkach. V takom prípade sa **bezodkladne** obráťte na praktického lekára. Takéto prípady možno liečiť v nemocnici.

Ako pôsobí perorálna vakcína proti rotavírusom?

Vakcína funguje tak, že stimuluje imunitný systém, aby si budoval obranu proti rotavírusovým ochoreniam.

Aká účinná je perorálna vakcína proti rotavírusom?

Ukázalo sa, že perorálna vakcína proti rotavírusom je veľmi účinná a zabezpečuje 82–94 % ochranu proti typom rotavírusom.

Môže byť moje dieťa zaočkované perorálnou vakcínou proti rotavírusom, ak je v blízkom kontakte s tehotnou ženou?

Áno. S týmto nie sú nijaké problémy. Imunizácia dieťaťa v skutočnosti môže ochrániť tehotnú ženu pred vystavením ochoreniam, ako je rotavírus. Pretože vakcína proti

rotavírusom je perorálna vakcína, tehotné ženy by si po výmene plienok mali dôkladne umývať ruky.

Môže ísť batol'a plávať po perorálnej vakcíne proti rotavírusom?

Áno.

Pri výmene plienky batol'at'a po podaní perorálnej vakcíny proti rotavírusom by ste mali urobiť zvyčajné hygienické opatrenia. Ak sa u vášho dieťat'a prejaví hnačka ako vedľajší účinok očkovania, dieťa by nemalo chodiť plávať dva týždne po prekonaní hnačky.

Kde môžem zistiť viac?

Ďalšie informácie týkajúce sa očkovania si môžete vyžiadať od svojho praktického lekára, verejnej zdravotnej sestry alebo od [local health office](#) (úrad verejného zdravotníctva).

Okrem toho nájdete podrobné informácie aj na stránkach, na ktoré odkazujú nižšie uvedené odkazy:

- Tu si stiahnite brožúrku „Očkovanie vášho dieťat'a – Príručka pre rodičov“, kde nájdete viac informácií o očkovacom programe v ranom detstve (Narodenie – 13 mesiacov) –
- Pre batol'atá narodené od 1. októbra 2016
- Tu si stiahnite brožúrku „Očkovanie vášho dieťat'a – Príručka pre rodičov“, kde nájdete viac informácií o očkovacom programe v ranom detstve (Narodenie – 13 mesiacov) – anglická alebo írsky verzia
- Pre batol'atá narodené pred 1. októbrom 2016
- Tu si stiahnite brožúrku „Očkovanie vášho dieťat'a – Príručka pre rodičov“, kde nájdete viac informácií o očkovacom programe v ranom detstve (Narodenie – 13 mesiacov) – anglická alebo írsky verzia
- Stredisko pre dohľad nad ochranou zdravia – informácie o očkovaní na <http://www.hpsc.ie/hpsc/A-Z/VaccinePreventable/Vaccination/>
- Webová stránka nadácie pre výskum meningitídy www.meningitis.org/
- Webová stránka Strediska pre dohľad nad ochranou zdravia <http://www.hpsc.ie/hpsc/A-Z/VaccinePreventable/BacterialMeningitis/>
- Kráľovské kolégium lekárov Írska – [Immunisation Guidelines for Ireland](#)
- Centrá pre kontrolu a prevenciu chorôb – Epidemiológiu a prevencia chorôb, ktorým možno predchádzať očkovaním „Ružová kniha“ – 13. vydanie 2015 dostupná na <http://www.cdc.gov/vaccines/pubs/pinkbook/index.html>
- Centrá pre kontrolu a prevenciu chorôb – Príručka pre rodičov o očkovaní detí – dostupná na <http://www.cdc.gov/vaccines/pubs/parents-guide/default.htm#pguide>
- Ministerstvo zdravotníctva Spojeného kráľovstva. Očkovanie proti infekčným chorobám „Zelená kniha“ 2013 a následné aktualizácie dostupné na <https://www.gov.uk/government/collections/immunisation-against-infectious-disease-the-green-book>